

Koloskopi med Picoprep og Dulcolax

Forberedelse, selve undersøgelsen, efterforløb og patientspørgeskema

Kort fortalt

Ved en koloskopi føres et bøjeligt kamera gennem endetarmen og op i tyktarmen, så slimhinden kan ses direkte. Der kan tages vævsprøver, og mange polypper kan fjernes under samme undersøgelse. Tarmen skal være grundigt tømt efter planen i denne vejledning.

Hvad er en koloskopi?

Koloskopi er en kikkertundersøgelse af tyktarmen. Koloskopet er omtrent på tykkelse med en lillefinger og har kamera samt kanaler til luft, vand, sug og instrumenter. Undersøgelsen er beregnet til at nå hele tyktarmen, men kan i nogle tilfælde blive ufuldstændig på grund af udrensning, anatomi, ubehag eller tekniske forhold. Når det er relevant, kan CT-kolografi være et alternativ eller supplement.

Hvornår bruges koloskopi?

- Ved blod i afføringen, lav blodprocent, uforklaret vægttab, mavesmerter eller ændret afføringsmønster.
- Ved screening eller udredning for tyk- og endetarmskræft, også når familiehistorien har betydning.
- Ved kontrol efter polypper eller efter behandling for tarmkræft.

Behovet for kontrol og tidspunktet for en ny koloskopi afhænger blandt andet af familiehistorie, tidligere fund, antal og størrelse af polypper, mikroskopisvar og kvaliteten af undersøgelsen. Der findes ikke ét fast 3- eller 5-årsskema, som passer til alle.

Hvordan foregår undersøgelsen?

Varigheden varierer og afhænger blandt andet af tarmens anatomi, udrensningens kvalitet og af, om der skal tages vævsprøver eller fjernes polypper. Selve undersøgelsen varer ofte 10-45 minutter, men det samlede besøg kan tage længere tid.

Ubehaget er forskelligt fra person til person. Nogle mærker mest tryk og luft, mens andre får kortvarige eller kraftigere mavekneb, når skopet passerer tarmens bugtninger. Behovet for beroligende og smertestillende medicin vurderes sammen med klinikerens ud fra dit helbred, dit behov og undersøgelsens omfang.

Hvis du får beroligende medicin i en blodåre

Du skal have en voksen ledsager med hjem. I 24 timer må du ikke køre bil eller cykle, betjene maskiner, drikke alkohol, underskrive juridisk bindende dokumenter eller træffe vigtige beslutninger.

Vævsprøver og polypper

Hvis der ses forandringer, kan der tages vævsprøver. Mange polypper kan fjernes under samme undersøgelse, men ikke alle kan eller bør fjernes samme dag. Større, bredbaserede eller vanskeligt placerede forandringer kan kræve en særskilt procedure eller henvisning til et center med særlig ekspertise.

Speciallægen taler med dig efter undersøgelsen. Hvis der er taget vævsprøver, får du at vide, hvornår svaret forventes, og hvordan du modtager det.

Sådan forbereder du dig

Denne plan gælder, når klinikken har ordineret Picoprep og Dulcolax til dig.

Følg din udleverede plan

Brug ikke en anden patients plan, og ændr ikke selv dosis eller tidspunkt. Hvis din indkaldelse eller en konkret besked fra klinikken afviger fra denne vejledning, skal du følge den personlige besked fra klinikken.

Dagsplan

Tidspunkt	Hvad du skal gøre
4 dage før	Tag 2 Dulcolax-tabletter à 5 mg én gang dagligt. Dette er dag 1 af 3.
3 dage før	Tag samme Dulcolax-dosis, dag 2 af 3. Begynd kerne- og fiberfattig kost.
2 dage før	Tag samme Dulcolax-dosis, dag 3 af 3. Fortsæt kerne- og fiberfattig kost og drik rigeligt.
Dagen før	Spis et lille, let måltid senest én time før udrensningen starter. Derefter kun klare væsker. Tag Picoprep kl. 14 og kl. 20 som beskrevet nedenfor.
Undersøgelsesdagen	Ingen fast føde. Drik kun klare væsker indtil det stoptidspunkt, der står i din indkaldelse eller personlige instruktion.

Kerne- og fiberfattig kost

- Undgå kernerugbrød, fuldkornsbrød, müsli, havregryn, nødder, mandler, frø, popcorn, bælgfrugter samt frugt og grønt med skind eller kerner.
- Du kan blandt andet spise hvidt brød, lyse boller, pasta, ris, kartofler uden skind, magert kød, fisk, æg, blød ost og skrællet eller kogt frugt og grønt.

Efter dit sidste faste måltid: kun klare væsker

- Tilladt: vand, danskvand, klar saftvand, klaret æblejuice, lyse sodavand, klar bouillon, te og kaffe uden mælk samt vandis eller sorbet uden bær og frugstykker.
- Ikke tilladt: mælk, fløde, yoghurt, juice med frugtkød, uklare eller tykke supper samt røde, blå eller lilla drikke. Alkohol må ikke bruges som klar væske.

Picoprep dagen før undersøgelsen

- Kl. 14: Hæld det første brev i 150 ml koldt vand. Rør i 2-3 minutter, indtil blandingen ikke længere bruser. Drik den inden for 15 minutter. Drik derefter mindst 1,5 liter klar væske over de næste 4-6 timer.
- Kl. 20: Tag det andet brev på samme måde. Drik derefter mindst 1,5 liter klar væske over de næste 2-4 timer.

Udrensningen giver kraftig, vandig diarré. Bliv tæt på et toilet. Mavekneb, kvalme, afbrudt nattesøvn og irritation omkring endetarmsåbningen er almindeligt. En fed, uparfumeret creme kan beskytte huden.

Medicin skal vurderes individuelt

Blodfortyndende og trombocythæmmende medicin, diabetesmedicin, insulin, GLP-1-baseret medicin (fx Ozempic, Wegovy, Rybelsus, Saxenda, Victoza eller Trulicity) samt Mounjaro (GIP/GLP-1), jerntilskud og anden fast medicin kan kræve en særlig plan. Stop eller ændr aldrig ordineret medicin uden en konkret aftale med klinikken eller den behandlende læge. Har du diabetes eller nyresygdom, skal du kontakte klinikken i god tid.

Efterforløb og faresignaler

De fleste går hjem efter kort observation. Følg altid den besked, du får i klinikken.

Når undersøgelsen er færdig

- Afsæt cirka en halv time til almindelig observation. Observationstiden kan være længere afhængigt af medicin og undersøgelsens forløb.
- Du kan som regel spise og drikke normalt igen, medmindre du får en anden besked.
- Har du fået beroligende medicin i en blodåre, skal en voksen ledsager følge dig hjem, og 24-timersreglerne gælder.

Almindelige gener

I timerne og de første 1-2 døgn kan du opleve:

- oppustethed, luftafgang og lette mavekneb
- træthed eller let kvalme efter udrensning og eventuel medicin
- løs afføring eller manglende afføring, fordi tarmen er tømt
- en lille mængde frisk blod, hvis der er taget vævsprøver eller fjernet polypper

Risici

Koloskopi er en veletableret undersøgelse. Alvorlige komplikationer som større blødning, reaktion på medicin eller hul i tarmvæggen er sjældne. Risikoen er ikke ens for alle og er højere ved behandling af store eller komplekse forandringer end ved en ren diagnostisk undersøgelse.

Kontakt klinikken eller søg akut vurdering

Reagér ved større eller vedvarende blødning, kraftige, tiltagende eller vedvarende mavesmerter, feber eller kulderystelser, gentagne opkastninger, svimmelhed, besvimelse eller påvirket almentilstand.

Hvornår skal du ringe 112?

Ring 112 ved kraftig eller vedvarende blødning, svære mavesmerter, vejrtrækningsbesvær, svære brystmerter eller brystmerter med åndenød, besvimelse eller påvirket bevidsthed.

Kontakt

Klinikken	Uden for klinikkens åbningstid
Telefon 39 64 01 25 Telefontid mandag-torsdag kl. 09-12 mail@kirurgen.dk	Ved andre akutte symptomer: Akuttelefonen 1813 i Region Hovedstaden eller lægevagten i din region. En planlagt tid i klinikken erstatter ikke en akut vurdering.

Husk 24-timersreglerne efter intravenøs beroligende medicin

Ingen bilkørsel, cykling, maskinbetjening, alkohol, juridisk bindende underskrifter eller vigtige beslutninger. Du skal have en voksen ledsager med hjem.

Den løbende og mest omfattende patientinformation findes på kirurgen.dk/patientvejledning/koloskopi. Denne PDF er til den konkrete Picoprep-Dulcolax-plan og erstatter ikke individuelle beskeder fra klinikken.

Patientspørgeskema før koloskopi

Udfyld skemaet før dit besøg. Oplysningerne bruges til at planlægge et sikkert og individuelt forløb.

Kontaktoplysninger

Navn og CPR-nr.	
Mobilnummer	
E-mail	

Allergier eller tidligere reaktion på medicin

--

Al medicin - fortsæt eventuelt på bagsiden

Skriv også naturmedicin og kosttilskud. Blodfortyndende medicin kræver kontakt til klinikken.

Navn	Styrke	Antal pr. dag	Årsag

Spørgsmål om dit helbred

Ring til klinikken i god tid på 39 64 01 25

Det gælder især, hvis du tager blodfortyndende medicin, trombocythæmmende medicin, diabetesmedicin, insulin, GLP-1-baseret medicin (fx Ozempic, Wegovy, Rybelsus, Saxenda, Victoza eller Trulicity) eller Mounjaro, eller hvis du har nyresygdom. Stop eller ændr aldrig ordineret medicin på egen hånd.

Spørgsmål	Ja	Nej
Tager du blodfortyndende eller trombocythæmmende medicin?	☐	☐
Har du diabetes? Skriv type og behandling under bemærkninger.	☐	☐
Bruger du Ozempic, Wegovy, Rybelsus, Saxenda, Victoza, Trulicity eller Mounjaro?	☐	☐
Har du fået konstateret en nyresygdom?	☐	☐
Har du fået konstateret MRSA på et hospital?	☐	☐
Er du tidligere blevet opereret i maven eller underlivet?	☐	☐
Har du pacemaker eller ICD?	☐	☐
Har du en psykisk sygdom, begyndende demens eller demens, som vi bør kende til?	☐	☐

Bemærkninger

--

Tak for hjælpen. Medbring det udfyldte skema til undersøgelsen.